

RODOLJUB.

izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Kmetje! Bodimo složni in delavni!

(Govor kmeta Jakoba Vrečkota iz Ponikve na shodu „Slovenskega kmetijskega društva“ v Šmarju pri Jelšah dne 21. aprila t. l.)

Predragi slovenski kmetje-tovariši!

Današnji shod »Slov. kmetijskega društva« je za naš šmarski okraj velikega pomena. Dolgo se je že pogrešalo društvo, ki bi delalo v korist ubogega in teptanega kmetijskega stanu. Ali, hvala Bogu, našli so se možje, ki imajo blagi namen, delovati v korist kmečkemu stanu. In ti možje so narodni in zavedni kmetje. Ponavljam še enkrat, kmetje so sprožili misel, da je potreba ustanoviti politično in gospodarsko društvo za šmarski okraj. Upam in nadejam se, da bodo tudi drugi okraji posnemali nas, in da se bodo tudi drugod kmetje združili, kajti le v združenju je moč. Društvo, katero bodemo danes ustanovili, ima namen, da bi vezalo vse kmete našega okraja v eno telo, da bi pač ne bil vsak sam za sebe, kajti samo jeden glas se ne vpošteva nikjer, ne na najvišjem, še manj pa na nižjem mestu. Zatorej, dragi kmetje-tovariši, je današnji ustanovni shod kmečkemu društvu važen za nas in našo bodočnost. Oglejmo se po svetu in videli bodemo, da se vse organizuje, samo mi kmetje smo zaostali za drugimi stanovi in to na našo kvar. Kaj vse so dosegli delavci in razni drugi stanovi, ki imajo svoja društva, in ki delujejo skupaj v organizacijah. Kaj so dosegli delavci? Dosegli so, da delajo manj ur na dan, in da imajo večjo plačo. In zakaj so to dosegli? Zato, ker so združeni, in ker imajo voditelje in zastopnike v državnem zboru iz svojih vrst. Vprašam pa: ali smo mi ubogi kmetje kaj pridobili? Naš delavni čas je od svita do mraka in naš zaslužek je — kakor je nekdo izračunal — 10 vinarjev ali 5 krajcarjev na dan. Preteklo leto smo imeli državnozborske volitve. Prišel je tudi naš novi slovenski poslanec v državni zbor. Stavili smo na njega zaupanje ali dosihmal še za kmeta ni skoraj nič storil, pač pa je glasoval za postavu, po kateri bo še več naših sinov podvrženih vojaški službi, in mi kmetje pa bodemo morali za to večji davek plačevati. Dragi tovariši kmetje! Združimo se, pristopimo z veselim srcem v »Slov. kmetijsko društvo«, kajti to društvo je na dobri podlagi za kmeta. Društvo je verno, ni brezversko. Kmetje smo vsi kristjani, ki imamo vero, katero je učil Jezus Kristus, in katero oznanjuje cerkev. V tej veri hočemo živeti in jo tudi potomcem zapustiti. Društvo ni nasprotno veri in

tudi ne duhovskemu stanu kot takemu, kakor tudi ni nasprotno drugim stanovom. Kmetje čislamo vse stanove, ker vemo, da so vsi stanovi potrebni na svetu. Toda drugi stanovi ne pustijo kmetov naprej in hočejo imeti pravico, da gospodujejo nad kmetijskim stanom in zlasti duhovniški stan, da ima pravico nad kmetom. Kmetijski stan mora priti do veljave, saj je on stan prve vrste, kajti kmet redi in živi vse od najnižjega berača do najvišjega gospoda. Kmetje moramo priti do enakopravnosti z drugimi stanovi in moramo zahtevati, da se bodejo naši zastopniki jemali iz naših kmečkih vrst. To doseči je le mogoče, če smo kmetje združeni, in če se ne bodemo dali zapeljati po zastopnikih drugih stanov. Duhovniki so ustanovili tukaj drugo društvo nam nasproti. Ali ima to društvo kmetu pomagati? Ne, to »Katol. politično društvo« ima namen, nas kmete razdvojiti. Mi nismo sovražniki duhovnikov ali naše prepričanje je, da je bolje za nas kmete, če se duhovniki ne vtikajo v naše kmetijske zadeve. Ako je kmet s kmetom v družbi, si drug drugemu bolj srce odkrijeta, kakor pa, če je morda še duhovnik zraven. In duhovniki tudi ne vedo za težave kmetijskega stanu v popolni meri, če tudi mislijo, da jih poznajo, kakor tudi doktorji ne poznajo naših težav. Za te vemo le mi kmetje sami in le mi sami si moremo pomagati, na druge zanašati se ne smemo. Delati moramo, ako bodemo roke križem držali, ne bodemo nič dosegli. Delati moramo v prvi vrsti, da dobimo svoje kmečke poslance in delati moramo na to, da hodejo naši pridelki večjo ceno imeli. Rekel sem popred, da je nekdo izračunal, da ima kmet 10 vinarjev ali 5 krajcarjev zaslužka na dan. Jaz pravim, da kmet nima iz zemljišča nobenih dohodkov. Dragi tovariši kmetje! Ali ste že kedaj razmišljali, koliko stane mernik pšenice, predno se shrani? Ako računamo gnoj, plevice, žanjice in drage mlatiče, preračunali bodemo, da dobimo za mernik pšenice komaj toliko, kolikor delo stane in na dobiček še misliti ni. (Neki kmet opomni vmes: Če ima kmet le škafec pšenice, pa še tisto mora duhovnikom v bero dati). Ako kmet pelja račun za celo leto bode sprevidel, da mu ne ostane skoraj nič in da nima še 10 vinarjev na dan, če tudi dela od ranega jutra do poznega večera tako, da ima komaj tri ali štiri ure počitka. Kako pa naj si kmetje pomagamo na bolje? Pomagali si bodemo do svojih pravic, ako se pridno organizujemo in zdru-

žujemo v slovenska kmetijska društva. Vsi okraji naj bi nas posnemali in naj bi ustanovili taka društva. V slovenskih kmetijskih društvih ima kmet prosto besedo in si lahko upa povedati, kje ga čevelj žuli. Slovenska kmetijska društva so politične in gospodarske šole za kmeta in v teh društvih bo velika moč, če bodejo kmetje pametni in složni. Na taka društva, ki bodejo glas kmeta, se bode tudi na višjih mestih oziralo. Zatorej, dragi tovariši kmetje, združiti se moramo v društva in delati moramo, da pridemo do naših pravic. Ako bodemo složni in delavni, dosegli bodemo, kar želimo. V združenju je moč, v razdružnosti pa samo razpor. Bodimo složni, in tudi za nas bodo prišli boljši časi. Cerkev je obhajala pred 14 dnevi spomin Kristusovega vstajenja, Bog daj, da bi prišel tudi za nas čas, da bi obhajali vstajenje kmečkemu stanu.

Ta govor priprostega kmeta, ki je govoril od srca k srcu, so navzoči kmetje živahno pozdravljali in odobraval.

Politični pregled.

Notranji položaj je bil zadnje dni precej napet in sicer vsled tega, ker so Čehi zahtevali, da se mora ob enem s postavu zastran zgradbe železnice skozi Bohinj v Trst, rešiti tudi postavu zastran uravnave rek in stavbe kanalov na Češkem in na Moravskem. Napetost je bila tako velika, da se je bilo že bati, da iz zgradbe železnice v Trst ne bo še nekaj let nič. No, stvar se je zadnje dni nekoliko na bolje obrnila in je upati, da se doseže sporazumljenje.

Vojna v Južni Afriki. Največji angleški časniki so začeli pripoznavati, da mogočna Angleška največja in najbogatejša država na svetu ne bo zamogla premagati Burov in zato priporočajo vladi, naj sklene z Buri mir. Tu se vidi, kaj je kmet, če ima srce na pravem mestu. Ves svet občuduje te kmete, ki kljubujejo mogočni Angleški tako uspešno. Buri imajo še 24.000 mož in začno te dni spet boj. Angleži imajo desetkrat več vojakov, a 75.000 mož rabijo za varstvo železnice 20.000 mož je bolnih. Upanje je, da bodo Buri vendar zmagali.

Dopisi.

Od Sv. Trojice na Blokah. Pri nas smo imeli o pustnih dnevih volitve cerkvenih ključarjev, pa ne vemo zdaj drugzega, kakor da sta kar gospod župnik in dekán Kunstel odločila take, ki so naj-

manj ali pa nič glasov imeli, ne pa tistih, ki so po deset do petnajst glasov in tudi več dobili. Nas vendar skrbi, kakšno pravico ima dekan Kunstel pri naši cerkvi, ker moramo vse le sami plačevati. V pretečenem letu nas je popraviljanje stalo čez dva tisoč goldinarjev, a dekan Kunstel še enega krajcarja nikoli ni dal za naše stroške. Kaka bi bila vendar taka pravica, kakor jo hočejo ti črni možje povsod imeti! Potem pa nam še oznanujejo s prižnice, kakšne liste naj beremo in namesto božje besede nam oznanjajo o plesu: ako boste plesali, ne boste imeli maše in tudi blagoslova vam ne bomo dali, ker to nam je od škofa zapovedano. Mi vam bomo pa odgovorili: naj pa tudi dekan Kunstel in pa škof dasta biro in lon. Radovedni smo, zakaj nas k volitvi ključarjev kličejo, ko glasovi nas davkoplačevalcev nič ne veljajo?

Trojiški narodnjaki.

Sv. Vid pri Ponikvi. »Rodoljub« ima rad našega fajmoštra. Dokaz temu je, da se njega in njegovih činov večkrat spominja. Nate zopet nekaj:

Na Vel. noč je imel mašo. Ko je prebral spred oltarja evangelij, dejal je: »Vidite, ko bi ne dal žagreda zapreti, ne mogel bi maše brati in govoriti, tako bi me dušilo.« Ljudje hodijo namreč že od nekdanj v žagred. To nedeljo pa ga je dal župnik nalašč zapreti. Ljudje pa so prisilili mežnarja, da jim je vrata odprl. Župnik ni vedel, da je kdo v žagred. Zato pa je hotel ljudi nafarbati. Kako so se mu oni v žagredu smejali, ko so slišali, kako župnik plavša. A Muhl je ta naš pop. Le mežnar se nam smili, ko ga je hotel pozneje župnik v cerkvi tepsti, ker je odprl vrata.

Drugo nedeljo oznani mašo ob 7. uri. Med tednom si pa premisli in jo določi na 6. uro. O tem je povedal le nekaterim šolarjem. Posledica pa je bila, da je bilo več ko polovico faranov brez maše. Lep dušni pastir!

Mislimo, da ne more živeti, ako ne kljubuje in dela zgage. Bil je zoper to, da bi se stavila šola. Kjerkoli je mogel, je spletkaril. Naposled je prišlo do zopetne, nepotrebne komisije. Okr. glavar je bil prisiljen, povedati mu par krepkih tako, da je fajmošter pozneje le od strani zijala prodajal. Ne da nič, pa tudi drugim ne pusti dati. Ko bi se le šlo za njegovo malho, koliko jezikeve župe bi takrat nakuhal v svojih debelih ustih.

Kjer le more, bi rad koga vgriznil. Čuje se, da se je vozaril po Gradcu cele tri dni in ščuval zoper trgovko M., ker se je poštna nabiralnica njej izročila. Izposloval je neki, da se vrše tajne poizvedbe o njej. Fajmošter, ljubite svojega bližnjega, a ne sovražite ga, je dejal Jezus Kristus. Kaj, ko bi bil tiste tri dni, ko Vas ni bilo doma, kdo obolel in brez zakramentov umrl? Če Vam je res za duše, zakaj jih puščate same in greste opravljat delo, o katerem bi lahko rekli, da je hudičevo.

St. Jur ob južni železnici. Naše tri duhovne posode kar ne morejo spat, odkar prihaja »Rodoljub« v našo občino. Boli jih, če zve kmet, da so črni in vode potrebni. Njih glavna skrb je sedaj zvedeti, kdo pere njih umazano perilo, in kdo da bere v St. Jurju »Rodoljuba«. — Zvedujejo po hišah. Pa tam so ljudje vsaj tako pametni, da jim tega ne povedo.

Prav tako, kaj pa jih briga. Boljše pa bi še bilo, ko bi jim ga naravnost pod nos pomoleli in jim povrh povedali, kar jim gre. V zadnjem času sprašujeta kapelana šolske otroke, kdo da bere »Rodoljuba«. To je pa že skrajna predrznost. — Tak mlečezobi in negodni kapelanček hoče vedeti, kdo da bere kak časopis, hoče nanj izliti svojo farovško, sicer nikomur škodljivo, jezico.

Tako daleč pa še vendar ne sega duhovska oblast, da bi prepovedali čitati kak časopis.

Na šentjurško nedeljo je pridigal pri nas šentviški fajmošter. Mož se povsod ponuja za slavnostnega govornika. Kako je pridigal ne vem, ljudje pa, ki so mu ušli iz cerkve, pravijo, da takih otrob še pri Kartinu ni dobiti. Kvasil je baje tudi o »Rodoljubu« in »Slov. Narodu«. Ju pa zopet kliče, da bi ga obrisala. Je kakor otrok v plencah.

Domače in razne novice.

Zaupnice dr. Šusteršiču. Državni zbor je dr. Šusteršiča obsodil tako strašno, kakor ni bil še nikdar noben poslanec obsojen. S 182 proti 33 glasom je državni zbor izrekel, da ima dr. Šusteršič od žlindre umazane roke. Vsaka poštna stranka bi bila na to rekla: Šusteršič odstopi, ti nisi več vreden, da si poslanec. Toda naša duhovniška stranka ni tako rekla in s tem pripoznala, da odobrava celo nepoštenje, če se gre za njeno korist. Taka stranka je brez časti in brez poštenja, take stranke mora poštenega človeka sram biti. Naša duhovniška stranka hoče zdaj ljudstvo prevariti. Pozvala je s posebno okrožnico vse župnike in kaplane, naj kujejo dr. Šusteršiču zaupnice in delajo na to, da bo Šusteršič izvoljen, kjer je le mogoče, za častnega občana. Ljudstvo zapeljujejo ti ljudje, naj odobrava in proslavlja sleparijo. Sramota! Tukaj se je pokazalo, kake vrste ljudje so tisti duhovniki, ki se še sedaj zavzemajo za dr. Šusteršiča, ko sta ga obsodili dve sodniji in državni zbor. Ker trobijo klerikalci najgrše laži o tej zadevi, izide te dni posebna knjižica, v kateri je po uradnem zapisniku natančno objavljeno, kaj se je govorilo v državnem zboru, in kako je bil Šusteršič sramotno obsojen. Knjižica, ki ima naslov »Žlindra v državnem zboru« se naroči v »Narodni tiskarni« v Ljubljani. En iztis velja 20 vinarjev; če se naroči več nego 100 po 10 v. Prosimo vse somišljenike, naj skrbe, da se knjižica razširi, kolikor mogoče.

Zloraba spovednice. Gonja v spovednicah zoper napredne liste se hrabro nadaljuje. Dne 4. maja je bil odličen pristaš naše stranke, znan rodoljub iz Notranjske, pri ljubljanskih frančiškanih pri spovedi. Spovednik ga je seveda trdo prijemal, da ne sme čitati naprednih listov, češ, da so prepovedani, in da je čitanje teh listov greh. Naš pristaš, občespoštovan poštenjak, pa se spovednikovemu terorizmu ni udal, ampak raje odšel brez odveze, kakor da bi bil obljubil, da naprednih listov ne bo več čital. Tu imamo zopet slučaj očitne zlorabe spovednice v klerikalne politične namene. Taki slučajji se zgodijo vsak dan in potem se klerikalci še nekaj čudijo, da vera peša.

Čuden svetnik je fajmošter J. Koritnik na Blokah. Ta človek nam je poslal popravek, v katerem priznava še več, kakor smo mu mi očitali. Popravek se glasi: »Sklicujoč se na paragraf 19. tiskovnega zakona zahtevam, da sprejmete glede notice »Ukraden tisočak« v »Domačih in raznih vesteh« Vašega lista v št. 16. t. l. sledeči popravek: Ni res, da sem jaz od varovanke Minke V. obdržal 150 gld. za maše po ranjih, katerih imen nisem vedel. Res je pa, da sem vzel za sv. maše le 4 gld., 146 gld. pa je dala za cerkev. Ni res, da nisem vprašal, odkod je denar in čegav je. Res je pa, da sem jo takoj vprašal, če ni tu kaka nepoštenost, in je ona zatrdila, da ni, in da sem lahko brez skrbi, in na to šele sem denar vzel. Ni res, da sem lahko iz »Slovenca« izvedel, da sem vzel ukraden denar in istotako, kam sem ga imel oddati. Res je pa, da tega iz »Slovenca« nisem mogel izvedeti, ker mi je povedala napačno ime. Na Blokah, dne 1. maja 1901. J. Koritnik župnik. To je že višek nesramnosti. Ta fajmošter priznava, da je od njemu popolnoma neznanega dekleta vzel 150 gld. (ako je vse vzel za maše ali za maše in za cerkev je pač vse jedno) in menjal tisočak. Ali veste vi J. Koritnik fajmošter na Blokah, kaj bi bila v tem slučaju dolžnost poštenega človeka? Orožnike poklicati ne pa pobasati 150 gld.

Duhovnik obsojen radi žaljenja Veličanstva. Notranjski rogovilež V. Mlejnik, kurat pri Sv. Ivanu pri Matenji vasi, je na jako slabem glasu. Nesrečni farani so že večkrat milo prosili, naj se tega človeka odstrani, a vse je bilo zastonj. Mlejnik je brezobziren agitator, in zato je moral ostati na svojem mestu. Tudi v listih se je neštevilnokrat pisalo o njegovem počenjanju, toda škof se za vse to ni zmenil. Za časa zadnjih državnoborskih volitev je Mlejnik razvil velikansko agitacijo. Dne 24. januarja je imel pri podžupanu Ogrizku v Rakitniku shod, na katerem je veliko politikoval, sramotil poslance, sramotil parlament in kakor kak anarhist na drzen način žalil celo cesarja. Radi tega je bil Mlejnik po orožnikih naznanjen sodišču in se je danes pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani vršila obravnava proti njemu. Obravnava je bila tajna. Zaslišanih je bilo 13 prič. Vilko Mlejnik je bil spoznan krivim hudodelstva razžaljenja Veličanstva in obsojen na štiri mesece težke s postji poostrene ječe ter na povrnitev sodnih stroškov. Čestitamo, gospod knezoškof, ki ste gluhi in slepi za počenjanje svojih duhovnikov!

Razni dogodki v konsumnem društvu na Bledu in v nekaterih filijalkah. Posledice duhovniškega utikanja v gospodarske zadeve so se pokazale na Bledu. Pokazalo se je, kako je treba delati, da pride konsumno društvo s c. kr. sodnijo v dotiko. Na Bledu je konsumno društvo, katero se bavi ne samo s prodajo špicerijskega blaga, ampak tudi s točenjem vina, ako se sme tako imenovati brozga ki se tam toči. Naznanilo se je pred šestimi meseci na merodajno mesto, da konsumno društvo na Bledu toči strupeni petijot, kar je c. kr. preskuševališče v Klosterneuburgu dognalo. Šele te dni se je izvedelo, kako je sodnija razsodila. Kaznovan je bil predsednik kon-

sumnega društva na Bledu, Janez Zupan na 14 dni zapora in na globo 200 kron, predsednik filijalke na Bohinjski Beli, Jožef Peternel pa na 10 dni zapora in na globo 40 kron. Ne smemo pozabiti, da je v zadevi gori omenjenega naznanila na sodnijo, zaščitnih konsumnih društev, dr. Šusteršič, štirikrat v Radovljico privandral, a sv. Duh mu ni zamogel ali ni hotel pomagati. Dva predsednika sta bila navzlic vsemu temu kaznovana. Ni šlo drugače in ni šlo. Seveda določa razsodba, da sodne stroške — koji niso majhni — plača zadruga. Mi pa pravimo: Plačal jih bude kmet! Le tako naprej? Ubogi kmet, upamo sigurno, da se ti bodo docela oči odprle in to kmalu. V svesti smo si, da je naš kmet prišel do spoznanja resnice. To se je pokazalo, ko se je vršil občni zbor konsumnega društva na Bledu. Pri tem zboru se je dokazalo voditeljem, kakor: Oblaku, Mraku in Pristovu, da je 600 kron dolga, kateri ni bil v račun vpisan. Kmetom se zdi to in ono sumljivo. Pri občnem zboru so kmetje duhovnikom take pravili, da jim bodo tisti, ne ravno uljudni priimki, še dolgo dolgo po ušesih zveneli. Da bi se kmalu na bolje spreobrnilo — v to pomozí Bog!

Koliko je klerikalizem vreden?

Na ustanovnem zboru katoliškega političnega in izobraževalnega društva v Šmarji pri Jelšah trdila sta dva najeta govornika, da je edino liberalizem kriv, da kmet gospodarsko propada. Recimo, da je to res! Vprašati pa moramo za tem, zakaj pa klerikalizem, v čegar objemajočem varstvu je naš kmet dozdej sladko smrčal, tega svojega varovanca in pred tem njegovim sovražnikom branil, zakaj ga je pustil propadati? S tem se je klerikalizem skazal slabega varuha. On je toraj kmetskemu stanu večji sovražnik, kakor pa od duhovnikov tolikrat prekleti liberalizem. Kmetje otresite se ga! Kmet s kmetom!

Namestniški svetnik Schwarz ponesrečil. Bivši okrajni glavar v Postojni in v Novem mestu, Friderik vitez Schwarz, je bil te dni v Grinjanu pri Trstu na neki komisiji. Tam je prišel mej dva vlaka in bil hudo poškodovan. Prenesli so ga v bolnico v Trst, kjer je štiri ure pozneje umrl. Dasi je bilo vse polno raznih gospodov v tisti komisiji, vendar ne ve nihče natančno povedati, kako se je zgodila ta nesreča. Uprav obćudovanja vreden je hladnokrvnost, s katerim je prenašal vit. Schwarz strašne bolečine. Ko so ga pripeljali v Trst, ga je tam čakal brzojavno naročeni duhovnik. Schwarz je dobro vedel, da mu ni pomoči, in je vsled tega najprej zahteval, naj se ga prepelje na njegov dom, potem pa se udal in se pustil prepeljati v bolnico. Tu so mu grozno zmečkanogo odrezali. Pomagalo tudi to ni.

Novo železnice. G. Štefan pl. Danbach v Zagrebu je dobil dovoljenje, da sme izvrševati priprave za zgradbo lokalne proge od Brežic čez Kostanjevico v Novo mesto in od kake postaje na progi Zidani most-Brežice do Sv. Križa, kjer bi se proga združila s projektirano železnico Grobelno-Rogatec-hrvatska meja.

Sadjarstvo na Kranjskem. C. kr. kmetijska družba kranjska je oddala letošnjo pomlad iz svoje drevesnice okroglo 25.000 dreves, njene podružnice so jih oddale najmanj 5000, zunaj dežele je bilo nakupljenih z državno podporo 11.000 in iz zasebnih drevesnic na Kranjskem se

je v deželi zasadilo po malem računano 9000 dreves. Iz tega je razvidno, da se je v naši deželi to pomlad zasadilo najmanj 50.000 visokodebelnih dreves, kar znači uspeh, kakršnega razmerno ne more pokazati nobena druga avstrijska kronovina.

Premije za izboljšanje planin. Kmetijsko ministrstvo je dovolilo 1000 kron za izboljšanje planin na Kranjskem. Prošnje za premije vložiti je do 15. julija pri glavnem odboru kmetijske družbe. Oziralo se bo le na zboljševanje, katera povzdignejo užitek planine.

Državna konjerejska darila za kobile in žrebce. Na Kranjskem se bodo leta 1901. delila državna darila za konjsko rejo: a) za kobile z žrebetom, ki še sesa ali je že odstavljeno; b) za mlade zaskočene kobile in c) za žrebce v naslednjih sedmih konkurenčnih postajah: dne 3. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Lescah za konje noriškega plemena, za okr. glavarstvo Radovljica, dne 4. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Kranju za konje noriškega plena, za okr. glavarstvo Kranj, dne 5. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Kamniku za konje noriškega plemena za okrajno glavarstvo Kamnik, dne 6. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne na Vrhniki za mesto Ljubljano in za okrajna glavarstva ljubljanska okolica, Logatec in Postojina, dne 7. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje, dne 13. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Trebnjem za okrajni glavarstvi Rudolfovo in Litija, dne 14. septembra t. l. ob 10. uri dopoldne v Št. Jerneju za okrajni glavarstvi Krško in Črnomelj.

Šmarska gospoda Jožefa vozila sta se bila pred kratkim na misijon k Sv. Emi. Vračujoč se, sta se mudila pod Medvedovim selom pri Lujzi in Mici. Kaj sta tam iskala, oziroma kaj se jima je pri tem obisku pripetilo, povedano bo v zbirki povesti, ki se bo kmalu priobčevala. »Cvetovi iz vrtov farovške morale okrog Sv. Roka na Spodnjem Štajerskem«, je ime tej zanimivi zbirki resničnih dogodbe. Omeni se za sedaj še toliko, da je teh »cvetov« velik šop, kakor tudi, kar je sicer ob sebi umevno, da niti jeden cvet ne diši po liliji. —

Žganje ga je umorilo. 27. aprila ponoči je prišel okoli 30 let stari samski, slaboumni loncevez Peter Janež s Kozjega vrha, občina Prezid, okraj Čaber, v gostilno Pavla Turka v Sušju pit žganje. Jedva je spil $\frac{1}{8}$ žganja, ga je zadela kap, in umrl je kmalu nato. Janež pa je popil že dopoldne mnogo žganja.

Predrzni tatovi. V noči 29. m. m. so v Celju neznani tatovi kar na treh krajih poskušali vlomiti, pa se jim ni posrečilo kaj ukrasti, ker so jih še pravčasno pregnali.

Vse pride na dan. V Rošpohu pri Mariboru je umrl dne 17. aprila 80letni posestnik Anton Pihlerič. Gospodinjala mu je Neža Košir, s katero pa je živel rajni zaradi njenega življenja v pogostem prepiru. Ko se je izvedelo, da je Košir vkljub temu imenovana glavnim dedičem, so začeli mnogi izrekati različne sumnje. Orožniški vodja je preiskoval in dokazal, da je Košir večkrat nabirala strupene rastline. Med tem je orožniku tudi priznala, da je testament po njenem ljubimcu ponarejen. Da bi Pihleriča zastрупila, je še

vedno tajila. Pri hišni preiskavi našli so žandarji na hiši in v kuhinji posodici z arzenikom. Zdaj so prijeli Koširko in jo gnali v preiskovalni zapor. Med potjo je priznala, da je dajala Pihleriču polagoma strup v jedila. Dne 29. aprila so izkopali truplo rajnega Pihleriča.

Uboj. Dne 20. aprila ponoči je šel rudokop Lovro Razinger iz Planine pri Kranjski gori s kmetiškim fantom Jož. Smolejem iz Planine pod okno nekega dekleta. Medtem, ko je Smolej klical dekleta, je stal Razinger za ogrom hiše. Nakrat sta ga napadla fanta Lovro Čop in Iv. Robič ter ga pobila na tla. Razinger je radi težkih poškodb umrl teden nato. Napadalca sta zaprta.

Nesreča pri streljanju s topiči. Dne 28. m. m. so v Št. Jurju pri Sv. Trojici streljali s topiči. Ker se dva topiča nista hotela vžgati, je pokleknil posestnik Ivan Umek iz Kapljevasi in prižgal vrvice z vžigalico. Smodnik se je unel, še predno se je mogel kmet umakniti. Ranjen je bil tako, da je pol ure nato umrl.

Zastrupljena vas. V vas Bacs-Topolya so prišli minoli teden cigani, ki so kradli ter so jih končno zaprli v občinsko ječo. Tu so jih ostrigli in obrili do kože, kar je za cigane najhujša kazen in velikanska sramota. Zato so se cigani strašno maščevali. Ponoči so zastрупili vse vodnjake. Zato je že naslednjega dne umrlo pet oseb. Orožništvo pa je vjelo cigane ter našlo pri njih mnogo različnih strupov. Več oseb v vasi je opasno zbolelo, a zdravniki so jih rešili.

Postajni načelnik v ženski obleki. Don Juan Parera, postajni načelnik v Leganesu na Španskem, ima zalo ženko in zalega sinčka. Ali zala ženica noče ali ne more dojeti zalega sinčka sama, zato ji je galantni možiček kupil dve kozici, kateri molze zala ženica in hrani z njunim mlekom zalega sinka. Sinko uspeva ob kozjem mleku izvrstno in apetit ima sinček vedno naravnost klasičen. Kadar se zbudi, hoče imeti mleka, in zala ženka galantnega postajenačelnika mora skoro neprestano molzti svoji kozici. Te dni pa je morala ženka po nujnih opravkih v Madrid. Predno se je odpeljala, pa je svojemu soprogu zabičila strogo, da naj pita sinčka sam ter naj pomolze kozici takisto sam. Mleko mora biti namreč vedno sveže, nanovopomolzeno in še gorko. Galantni možiček in preskrbni papa se je torej takoj spravil h kozicama, da bi ju pomolzel, kakor hitro je sinek začel kričati za mlekom. Ali kozici sta bili navajeni zale gospe, ne pa bradatega in nerodnega gospoda. Zato sta skakali in se z vsemi štirimi brajce branili, da bi ju postajenačelnik pomolzel. V silni stiski in vsled obupnega sinčkovega kričanja se je zatekel načelnik k duhoviti zvijači. Hitro se je oblekel v obleko svoje lepe ženice, vtaknil svojo brado za ovratnik jopice ter si zavezal na glavo ženin robec. Tako gre molzt vnovič, in res, kozici nista pogruntali sleparije, nego se dali mirno molzti. Ali v tem trenutku je pridrdral vlak na postajo. Vse je klicalo načelnika, in načelnik je tekel k vlaku, docela pozabivši, da je v ženini obleki. Sprevodniki in strojevodja ter potniki so se krohotali, a z vlakom je dospel tudi višji železniški uradnik, ki je mislil takoj, da je načelnik — zblaznel. Pomignil je torej dvema sprevodnikoma, naj zgrabita nesrečnika, da ga odvedeta v blaznico. Načelnik se je branil, otepal se in pripovedoval, da je molzel kozici, da napoji sinčka; to vse pa je ljudi samo potrdilo v veri, da je postajenačelnik resnično blazen. Končno pa se je zmota vendarle pojasnila, načelnika so pustili, ali molzt ne pojde nikdar več.

Turška vlada ne mara židov. Pri inozemskih vladah je posredovala turška vlada, da bi izseljevanje židov v Turčijo prepovedale. Vlade pa se za to prošnjo ne menijo.

Ubog nadškof. Iz Lvova poročajo: Armenski nadškof v Lvovu Izak Izakowicz je umrl brez imetka, dasi je bil član gospodske zbornice, tajni svetnik in posestnik železnega kronskega reda. Zapustil ni niti za pogrebne stroške, kajti ves svoj denar je razdelil med uboge. V svoji oporoki je prosil, naj ga pokopljejo najskromnejše. Na smrtni postelji se je bridko pritoževal, da ga je ogoljufal duhovnik Mardysiosiewicz, ki je poneveril v armenski zastavnici velike svote, dasi mu je nadškof zaupal docela.

Roparska romantika na Ogrskem. V občini Tissa-Szöllös v hevezkem okraju se je pripetil te dni dogodek, ki bi delal čast vsakemu roparskemu romanu. Junak afere je neki Štefan Kisz, velikan, sila močan in neštetokrat kaznovan tat in ropar. Imel je celo tatinsko družbo, ki je delala škodo daleč na okoli. Kisz pozna vse ječe okoli in okoli. Zadnje podjetje tatinske družbe je bila velika tatvina lesa v občinskem gozdu. Tatvina se je posrečila, a ko so si tatovi les delili, so se sprli z nekim Juhassem. Ta je v togoti vzel puško in Kisza ustrelil na mestu. Na to so tatovi truplo pokopali, a tako površno, da so ga našli psi in ga izkopali. Lačni psi so Kisza malone docela požrli, ter je orožništvo našlo le še nekaj kostij in obleko.

Dobri pivci. Nemški prestolonaslednik se je vpisal na vseučilišču v Boni. O tej priliki je bil navzočen tudi cesar Viljem. Na čast svojemu novemu tovarišu so napravili dijaki vseh akademskih društev slavnosten komers. Vseh dijakov in drugih povabljenec je bilo okoli tisoč oseb. Gostje so morali biti prav dobre volje, kajti popili so celih 7500 litrov bavorskega piva.

Loterijske srečke.

Gradeo, 27. aprila.	11, 20, 4, 42, 65.
Brno, 3. aprila.	75, 39, 70, 47, 76.
Dunaj, 27. aprila.	89, 85, 25, 41, 76.
Lino, 20. aprila.	77, 47, 10, 72, 39.
Praga, 24. aprila.	52, 24, 87, 23, 35.
Trst, 4. maja.	30, 43, 26, 90, 27.

Tržne cene v Ljubljani

4. maja 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	80	Špeh povejen, kgr.	1	60
Rež,	14	80	Surovo maslo, "	2	—
Ječmen, "	14	—	Jajce, jedno	—	5
Oves, "	14	80	Mleko, liter	—	20
Ajda, "	13	40	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, "	16	80	Telečje " "	1	32
Koruza, "	12	80	Svinjsko " "	1	60
Krompir, "	5	—	Koštrunovo " "	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec	1	50
Grah, "	—	40	Golob	—	50
Fižol, "	—	24	Seno, 100 kilo	4	80
Maslo, kgr.	2	40	Slama, " "	4	40
Mast, "	1	40	Drva trda, kiftr.	7	—
Špeh svež, "	1	32	" mehka, "	5	—

Najnižje cene. Največji izbor.

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
pisarna: **na Kongresnem trgu 14**
Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in
obrestuje po 4 1/2 % od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik,
predsednik.
Poštna hranilnica ček. št. 849.086.
Telefon št. 135.

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

lahko pošteno zaslužijo osebe vsakterega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).
Več se izve pod „Reell 118“ po anononi pisarni **E. Kristoffik,** Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-5)

Kava (cikorija) in sladna kava

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

ki se dobi v vseh specializiranih prodajalnicah, in brez katere bi ne smela biti nobena slovenska hiša — je najboljša primes k pravej bobovej kavi, katera jej daje dober okus in lepo barvo! — Kupujte in zahtevajte povsod kavo družbe sv. Cirila in Metoda! ***

Otvoritev podružne trgovine.

Naznanjam, da sem izven svoje, pred enim letom otvorene

trgovine z mešanim blagom na Javorniku

odprl sedaj tudi filijalko v hiši g. A. Kolbl-na, katero sem založil posebno z železnino, vsakovrstno kuhinjsko opravo in posodo, okovi in orodjem za mizarje in kovače in z vsim potrebnim orodjem za poljedelstvo. Naročujem tudi vsakovrstne stroje, štedilnike, železne peči, traverze in sploh vse stvari te stroke po nizkih cenah.

Imam tudi posodo iz porcelana in glaževino vsake vrste v zalogi. Upeljal bom tudi navadno železo in jeklo za kovače in ključarje, ter se priporočam: mizarjskim, kovaškim, ključarskim in stavbenim mojstrom in sploh vsemu občinstvu za obilen obisk, zagotavljajoč točno postrežbo in dobro blago po najnižjih cenah.

Štefan Podpac

trgovec na Javorniku, Gorenjsko.

(821-3)

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporoča in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se debivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzajem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedljive gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Dr. pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, kreplivo, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izborno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, kreplivo, boleš utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to lezni, ki morejo nastati vsled zapehe, napejanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K. (24-9)

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživlajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolsče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstev, torej se tudi omenjeni eden kos, takoj s poštnim povzajem pošlje.

Varstvena znamka.

pripravke za živino.

Varstvena znamka.